Η ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

2ο ΚΕΣΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

ΛΑΤΑΝΙΩΤΗ ΕΛΕΝΗ ΠΕ02

- Στην προσχολική παιδαγωγική, το σώμα του παιδιού αποτελεί το μέσο για την ολοκλήρωση της ολόπλευρης και ισορροπημένης ανάπτυξής του. Το παιδί ολοκληρώνει τη συνολική ανάπτυξή του, καθώς εξελίσσεται το σώμα του· εξέλιξη που επηρεάζει, τη μαθησιακή και κοινωνικο-συναισθηματική ζωή του και, εν συνεχεία, την ακαδημαϊκή του πορεία σε κάθε κινητική δραστηριότητα, καθώς, συμμετέχει πάντα ολόκληρο το άτομο με αποτέλεσμα οι κινήσεις του να έχουν συναισθηματικές, νοητικές και κοινωνικές προεκτάσεις.
- Η διδασκαλία της ψυχοκινητικής αγωγής στηρίζει τις βάσεις της στα γενικά αναλυτικά προγράμματα του νηπιαγωγείου, δίνοντας έμφαση στην ολόπλευρη ανάπτυξη. Η ψυχοκινητική αγωγή έχει ευεργετική επίδραση στις κινητικές δεξιότητες των μαθητών και υποστηρίζει σημαντικά εκείνους που παρουσιάζουν φτωχή κινητική απόδοση ή αναπτυξιακές διαταραχές, καθώς και αισθητηριακές.
- Οι τεχνικές θεατρικών δράσεων, υποστηρίζουν την ομαλή ένταξη στην ομάδα και την κοινωνικοποίησή και αναπτύσσουν τις δεξιότητές, που εξελίσσονται με εστίαση σε ο,τι αφορά την αντιμετώπιση μαθητών με κοινωνικο- συναισθηματικές και μαθησιακές δυσκολίες, με δυσκολίες προσαρμογής ακόμα και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

- Το θεατρικό παιχνίδι και η δραματοποίηση προτείνονται ως εναλλακτικές μέθοδοι διδασκαλίας με βιωματική μορφή για πολλά μαθήματα, από το ΑΠΣ (Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών) και ΔΕΠΣ (Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών), καθώς προσφέρονται και για ομαδική εργασία των μαθητών.
- Η παιδαγωγική ωφελιμότητα του θεάτρου θεωρείται αναμφισβήτητη από τις επιστήμες της Παιδαγωγικής, της Ψυχανάλυσης και της Κοινωνιολογίας Μέσα από το θέατρο όλοι οι μαθητές εργάζονται ως ομάδα χρησιμοποιώντας θεατρικές πρακτικές (παγωμένες εικόνες, δάσκαλος σε ρόλο)και δημιουργούν μικρά κομμάτια μυθοπλασίας. Μέσα από τους φανταστικούς ρόλους, το χρόνο και το χώρο οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν τις πεποιθήσεις τους μέσα από έναν καλλιτεχνικό τρόπο τόσο στον εαυτό τους όσο και στους γύρω τους .
- Το θέατρο στην εκπαίδευση μέσα από την ενσωμάτωση των στοιχείων που το διακατέχουν δρα έτσι ώστε να διευκολύνει τη γνωστική, σωματική, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη και μάθηση του παιδιού. Το θέατρο στην τάξη είναι ένας πολυαισθητηριακός τρόπος διδασκαλίας και εκμάθησης . Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα τεχνικών που περιλαμβάνουν τη σωματική κίνηση, τη φωνητική δράση και τη νοητική συγκέντρωση, οι οποίες λείπουν από τις παραδοσιακές αίθουσες διδασκαλίας .

- Το θέατρο έγινε γνωστό ως μια μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στην τάξη - ένα μέσο μάθησης μέσω του οποίου διερευνώνται τα κοινωνικά και ηθικά ζητήματα και το οποίο ασχολείται με την τεχνική επίλυσης προβλημάτων διερεύνησης μέσω της αυθόρμητης ανάληψης ρόλων και το βίωμα της εμπειρίας. Υπάρχει σήμερα, μια αναγέννηση του ενδιαφέροντος για τη χρήση του θεάτρου στην επικρατούσα εκπαίδευση λόγω της δυναμικής του και της δυνατότητας προώθησης ουσιαστικών, ολοκληρωμένων πλαισίων μάθησης σε όλο το πρόγραμμα σπουδών ως εναλλακτική μέθοδος διδασκαλίας.
- Οι τέχνες, και ειδικότερα το θέατρο και το δράμα, είναι ιδανικά εξοπλισμένες να αποτελέσουν εργαλείο μάθησης επειδή εμπλέκουν τα παιδιά σε μια διαδικασία ως άτομα αλλά και κοινωνικά και πολιτιστικά όντα. Η δραματική κατάσταση δίνει στη μάθηση ένα πλαίσιο. Όπως όλες οι ιστορίες, τους δίνει κάτι, κάποιον, ένα δίλημμα για το οποίο ενδιαφέρονται, το οποίο να έχει σημασία και να συνδέεται με τη ζωή τους. Επιπλέον, στο θέατρο στην εκπαίδευση οι νέοι έρχονται αντιμέτωποι είτε με ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να επιλύσουν, είτε με ένα σκοπό που πρέπει να επιτύχουν και αυτό δίνει ως εκ τούτου στην εξερεύνηση μέσω της μάθησης έναν ανθρώπινο σκοπό.

- Για τους μαθητές με αναπηρίες, οι οποίοι διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να εκφραστούν πλήρως, η συμμετοχή στις τέχνες παρέχει ευκαιρίες για την απόδοση των ιδεών τους και την επικύρωση της εργασίας τους Εκείνοι που δουλεύουν με μαθητές με αναπηρία έχουν πιστοποιήσει τη δύναμη της εκπαίδευσης των τεχνών στη ζωή των μαθητών με αναπηρία . Επιπλέον, έχει αποδειχθεί από έρευνες ότι οι μαθητές χωρίς αναπηρίες που συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες με μαθητές με ειδικές ανάγκες αναπτύσσουν μεγαλύτερη κατανόηση και σεβασμό γι' αυτούς.
- Τα οφέλη της θεατρικής αγωγής στην ειδική εκπαίδευση:

1. Ανεξάρτητη λήψη αποφάσεων
2. Εκτεταμένη προσοχή και ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
3. Αποδεδειγμένη προσωπική επικοινωνία που συνδέει τη δημιουργία με προσωπικές εμπειρίες.

- Οι μεικτές τάξεις προσφέρουν στους μαθητές με ειδικές ανάγκες υψηλότερες κοινωνικές δεξιότητες και δυνατότητες προσωπικής ανάπτυξης. Η ένταξη μπορεί να επηρεάσει θετικά τις κοινωνικές και συμπεριφορικές δεξιότητες των παιδιών, τη γλωσσική ανάπτυξη, την αυτοαντίληψη , τη σύναψη φιλιών και το αίσθημα της ευτυχίας. Οι γενικές τάξεις προσφέρουν το πλεονέκτημα της έκθεσης σε ένα θετικό παράδειγμα προτύπων που μπορούν να οδηγήσουν στην προώθηση τόσο της γνωστικής όσο και της κοινωνικής ανάπτυξης για τους μαθητές με αναπηρίες. Η παρατήρηση των προτύπων ουσιαστικά βασίζεται στη θεωρία κοινωνικής μάθησης του Bandura (1977), σύμφωνα με την οποία η μάθηση μπορεί να ενεργοποιηθεί από την κοινωνική αλληλεπίδραση μέσω της παρατήρησης, της μίμησης, της εσωτερικοποίησης και μοντελοποίησης των συμπεριφορών των πιο κατάλληλων συνομηλίκων. Με τον τρόπο αυτό, η συνεργασία μεταξύ των τυπικά αναπτυσσόμενων μαθητών και των μαθητών με αναπηρίες μπορεί να είναι εποικοδομητική.

- Η Ίδια η φύση της διδασκαλίας των μαθητών με ειδικές ανάγκες απαιτεί επανάληψη και αναδιάρθρωση δύσκολων εννοιών ενώ ταυτόχρονα οι μαθητές πρέπει να συνεχίσουν να κρατούν ζωντανή την επιθυμία τους για μάθηση. Η φύση του θεάτρου είναι ότι συνδυάζει την έκπληξη και την καινοτομία. Ως εκ τούτου, μπορεί να είναι μια ευέλικτη παιδαγωγική μέθοδος που ανταποκρίνεται σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Ο δάσκαλος κατά τη διάρκεια της θεατρικής διαδικασίας καλείται να είναι «δάσκαλος-καλλιτέχνης», που εργάζεται μαζί με τους μαθητές σε μια διαδικασία δραματικής εξερεύνησης. Υποστηρίζει ότι, στη θεατροπαιδαγωγική, ο δάσκαλος είναι πιθανό να λειτουργήσει αποτελεσματικότερα μέσα από τη δημιουργική διαδικασία ως «συνκαλλιτέχνης» με τους συμμετέχοντες του, αντί να παραμείνει στο εξωτερικό του έργου ως παρατηρητής. Η σχέση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών στη θεατροπαιδαγωγική είναι πολύπλοκη. Ο δάσκαλος είναι ταυτόχρονα , θεατρικός συγγραφέας, σκηνοθέτης, ηθοποιός και εκπαιδευτικός. Οι μαθητές από την άλλη λειτουργούν κι εκείνοι ως θεατρικοί συγγραφείς, σκηνοθέτες, ηθοποιοί και εκπαιδευόμενοι.

ΘΕΑΤΡΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΔΑΦ ΚΑΙ ΝΟΗΤΙΚΑ ΕΛΛΕΙΜΑΤΑ

- Η δυσκολία στην κοινωνικοποίηση, η αναποτελεσματική λειτουργία στις διαπροσωπικές σχέσεις καθώς και η μη ικανοποιητική επιτέλεση των κοινωνικών καθηκόντων είναι ένα καθοριστικό χαρακτηριστικό των ατόμων με διαταραχή αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ). Οι δυσκολίες στην κοινωνικοποίηση συναντώνται όχι μόνο στα άτομα με ΔΑΦ αλλά και σε άτομα με μη λεκτική μαθησιακή δυσκολία και διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ).
- Ένα βασικό στοιχείο απαραίτητο για την κοινωνικοποίηση είναι η κοινωνική αντίληψη η οποία ορίζεται ως η ικανότητα να αναγνωρίζεται, να αναλύεται και να ερμηνεύεται το νόημα και η σημασία της συμπεριφοράς των άλλων. Η κοινωνική αντίληψη μπορεί να αναλυθεί στην είσοδο των αισθητήριων σημάτων, στην ενσωμάτωση αυτών των σημάτων και στην παραγωγή μιας κατάλληλης συμπεριφορικής απόκρισης. Τα παιδιά και οι έφηβοι που ανήκουν σε αυτές τις κατηγορίες έχουν δυσκολία σε κάθε ένα από αυτά τα βήματα

- Η θεραπεία μέσω του θεατρικού παιχνιδιού ταιριάζει στα παιδιά που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού και τους σχετικούς πληθυσμούς. οι δραστηριότητες του θεατρικού παιχνιδιού (και όχι ολόκληρα προγράμματα θεραπειών), μπορούν να έχουν από μόνες τους αποτέλεσμα στην αποκατάσταση των κοινωνικών προκλήσεων. Οι δραστηριότητες του θεατρικού παιχνιδιού είναι διαδραστικές, δίνουν έμφαση στις σχέσεις, τα συναισθήματα, την επικοινωνία, τη συνεργασία και τη φαντασία. Ορισμένες μελέτες έχουν χρησιμοποιήσει ήδη το θεατρικό παιχνίδι με επιτυχία για την αντιμετώπιση διαφόρων πτυχών της ικανότητας της κοινωνικοποίησης. Οι δραστηριότητες του θεατρικού παιχνιδιού έχουν προωθηθεί ειδικά ως παρέμβαση για τα παιδιά που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού και τις σχετικές διαταραχές, επειδή αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις κοινωνικογνωστικές δυσλειτουργίες, τονίζουν τις σχέσεις και αξιοποιούν τις κοινωνικο-αντιληπτικές ικανότητες
- Σημαντικές οι αλλαγές στις κοινωνικές και συμπεριφορικές δεξιότητες των ατόμων με νοητική αναπηρία. Αυτές οι αλλαγές εμπίπτουν σε τρεις κύριες κατηγορίες και αποτελούν μέρος μιας δυναμικής αλληλεπίδρασης. Η πρώτη κατηγορία περιελάμβανε αλλαγές στις βασικές δεξιότητες επικοινωνίας όπως η επαφή με τα μάτια, η μίμηση, το ομαδικό και συνεργατικό πνεύμα, η αλληλεπίδραση η προσαρμοστικότητα, το ενδιαφέρον, η εξωστρέφεια, η συμμετοχή. Η δεύτερη κατηγορία περιελάμβανε αλλαγές που σχετίζονται με τον έλεγχο, την ανάπτυξη και την έκφραση συναισθημάτων, τη συμμόρφωση με τους κανόνες του παιχνιδιού, τον ρόλο και την ομάδα. Η τρίτη κατηγορία περιελάμβανε δεξιότητες που αφορούν την αυτορρύθμιση, την εμπιστοσύνη, την υπεράσπιση, την πρωτοβουλία και την ενδυνάμωση.

- Οι παράγοντες διευκόλυνσης περιελάμβαναν την επαναληπτικότητα των προβών (άσκηση της πειθαρχίας, της υπομονή και της συγκέντρωσης), πολλαπλές και ποικίλες ευκαιρίες για την έκφραση των σκέψεων, δίκαιη μεταχείριση για όλα τα μέλη της ομάδας, τακτικές συναντήσεις με διαφορετικούς ανθρώπους, σαφείς οδηγίες, εκτελέσεις ενώπιον κοινού (ως κίνητρο) και το αίσθημα συμμετοχής σε μια ομάδα (τα ίδια κίνητρα που ισχύουν και για τα άτομα χωρίς αναπηρία, όσον αφορά τη συμμετοχή στη δημιουργική διαδικασία). Οι συμμετέχοντες ήταν σε θέση να ασκούν και να εκφράζουν συναισθήματα και ιδέες με πολύπλευρο, ποικίλο τρόπο κατά τη διάρκεια των ομαδικών δράσεων και τις προσωπικές τους ιστορίες και βιογραφίες ως θέματα.
- Το θεατρικό παιχνίδι για να ολοκληρωθεί διέρχεται από τη φάση απελευθέρωσης, αναπαραγωγής, εκτέλεσης και ανάλυσης. Ο δασκάλος, αποτελεί καθοδηγητή και εμψυχωτή της όλης διαδικασίας. Τα οφέλη αφορούν τον γνωστικό και τον κοινωνικό τομέα και επίσης σχετίζονται με την αποδοχή του διαφορετικού.
- οι όροι ένταξη, ενσωμάτωση και συμπερίληψη δίνουν έμφαση στη συμπεριληπτική εκπαίδευση, η οποία προωθεί ένα σχολείο για όλους. Ένα σχολείο που χωράει όλα τα παιδιά και προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Το θεατρικό παιχνίδι βοηθάει τα παιδιά με προβλήματα όρασης να αντιληφθούν τις προσωπικές τους δυνάμεις και τα ενθαρρύνει να αναλάβουν δράση και να δραστηριοποιηθούν. Σε πολλές περιπτώσεις, όταν μια αίσθηση παρουσιάζει πρόβλημα, αναπτύσσεται μια άλλη. Έτσι, τα παιδιά αυτά ίσως έχουν καλύτερη ακουστική αντίληψη ή απτική ικανότητα. Τις δυνατότητες αυτές μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για τη διεξαγωγή του θεατρικού παιχνιδιού. Επιπλέον, σε παιδιά με προβλήματα όρασης συνήθως συνυπάρχει εσωστρέφεια. Μέσω της θεατρικής αγωγής αποκτούν αυτοπεποίθηση, μαθαίνουν να λειτουργούν σε ομάδα και να συνεργάζονται. Αυτά έχουν ως αποτέλεσμα, την ανάπτυξη των κοινωνικών και των νοητικών δεξιοτήτων τους
- Στα άτομα με προβλήματα ακοής το θεατρικό παιχνίδι αποτελεί έναν εναλλακτικό τρόπο έκφρασης και επικοινωνίας. Τα παιδιά χρησιμοποιούν το σώμα τους και τη νοηματική γλώσσα κι έτσι αλληλοεπιδρούν με τους συμμαθητές τους και συνεργάζονται. Με αυτό τον τρόπο αναπτύσσουν τις κοινωνικές, αλλά και τις γνωστικές τους ικανότητες Τα παιδιά γνωρίζονται καλύτερα, τόσο μεταξύ τους, όσο και με τον δάσκαλο τους. Η εφαρμογή της παντομίμας μπορεί να έχει πολύ θετικά αποτελέσματα, αν εφαρμοστεί σε παιδιά με προβλήματα ακοής, καθώς εκφράζονται χρησιμοποιώντας το σώμα τους και απελευθερώνονται.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Τα κινητικά προβλήματα δεν αποτελούν εμπόδιο για την εφαρμογή του θεατρικού παιχνιδιού. Αντιθέτως, ο ειδικός παιδαγωγός μπορεί με φαντασία να αξιοποιήσει τις κινητικές δυσκολίες των παιδιών εντάσσοντας τες στο «σενάριο» του θεατρικού παιχνιδιού, που θα πραγματοποιηθεί.
- Τα παιδιά με κινητικά προβλήματα μέσω της θεατρικής αγωγής μπορούν να ασκηθούν σε τομείς που μειονεκτούν και παράλληλα να αναπτύξουν δεξιότητες, οι οποίες δεν είναι τόσο εμφανείς. Η αυτοπεποίθηση τους μπορεί να τονωθεί, μέσω του θεατρικού παιχνιδιού και έτσι τα παιδιά να νιώσουν σίγουρα για τον εαυτό τους. Επομένως, η θεατρική αγωγή συμβάλει στη βελτίωση της αυτοπεποίθησης και την αυτοεκτίμησης τους.
- Το αμαξίδιο δεν αποτελεί εμπόδιο για το θεατρικό παιχνίδι, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί με φαντασία μεταφέροντας τα παιδιά σε μια φανταστική κατάσταση. Θετικά αποτελέσματα στα άτομα με κινητικές αναπηρίες έχει το κουκλοθέατρο, αλλά και το θέατρο σκιών. Οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν, αλλά και να παρουσιάσουν οι ίδιοι, τη δική τους ιστορία χρησιμοποιώντας κούκλες. Παιδιά με κινητικές αναπηρίες υπάρχουν και στα γενικά σχολεία. Συνεπώς, οι ρόλοι πρέπει να κατανεμηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παιδιών.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Η θεατρική αγωγή μπορεί να εφαρμοστεί και να ωφελήσει άτομα με συναισθηματικά προβλήματα και διαταραχές, απλώς χρειάζεται προσοχή και σωστοί χειρισμοί από τον ειδικό παιδαγωγό. Για να πραγματοποιηθεί σωστά το θεατρικό παιχνίδι, είναι απαραίτητο ο ειδικός παιδαγωγός να συνεργαστεί και με άλλες ειδικότητες, όπως ο κοινωνικός λειτουργός και ο ψυχολόγος.
- Υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί στη θεματολογία του θεατρικού παιχνιδιού, όταν αυτό αφορά άτομα με συναισθηματικά προβλήματα και διαταραχές. Τα θέματα πρέπει να είναι παρμένα από τον πραγματικό κόσμο, καθώς αν οι μαθητές αυτοί υποδυθούν κάποιο φανταστικό πρόσωπο είναι πολύ πιθανό να εγκλωβιστούν στο ρόλο τους και να παριστάνουν για πολύ καιρό το πρόσωπο της φανταστικής ιστορίας. Παρόλα αυτά, η θεατρική αγωγή μπορεί να ωφελήσει πολύ τα παιδιά, καθώς μέσα από θέματα ευχάριστα και με τη βοήθεια μουσικής μπορούν να απολαύσουν τη διαδικασία και να αποφορτιστούν. Επίσης, το θεατρικό παιχνίδι συμβάλλει στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης τους και στην αλλαγή της συμπεριφοράς τους.

Η ΆΠΟΨΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

- Σύμφωνα με δεδομένα ερευνών που έχουν διεξαχθεί στην ελληνική επικράτεια το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων θεωρεί ότι η διδασκαλία της θεατρικής αγωγής κυρίως στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση, συμβάλλει στην ανάπτυξη ψυχοκοινωνικών και ψυχοκινητικών δεξιοτήτων στα παιδιά. Επίσης η θεατρική αγωγή μπορεί να αξιοποιηθεί και στο γνωστικό τομέα, καθώς συμβάλλει στην ανάπτυξη των γλωσσικών και εκφραστικών δυνατοτήτων των παιδιών και μπορεί να ενταχθεί σε ένα διαθεματικό πλαίσιο διδασκαλίας άλλων μαθημάτων.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΜΕΙΚΤΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

- Οι θεατρικές ομάδες που πρωτοστατούν είναι: τα «τρελά χρώματα», η «ΘΕΑΜΑ», η «ΙΣΟΝ», η «αρτιμέλεια», η θεατρική ομάδα του δημοτικού θεάτρου πειραιά. Επίσης, η ομάδα « έξις», η οποία είναι μια μεικτή ομάδα χορού, που πλαισιώνει και θεατρικές παραστάσεις με πρόγραμμα για τον χορό. Οι ομάδες αυτές αποτελούνται από άτομα στο φάσμα του αυτισμού, με κινητικά προβλήματα, μυϊκή ατροφία, σπαστικότητα, αισθητηριακές απώλειες, νοητική υστέρηση. Ακόμη, η ομάδα «εν δυνάμει», που εδρεύει στην θεσσαλονίκη.
- Η ομάδα «ΘΕΑΜΑ», είναι η πρώτη πανελλαδικά ομάδα που κατάφερε και εξελίχθηκε σε επαγγελματικό θεατρικό εργαστήρι για άτομα με αναπηρία και αξίωσε ίσα επαγγελματικά δικαιώματα για τους ηθοποιούς της. Η ομάδα αυτή είναι η μόνη επαγγελματική ομάδα, όπου ο θίασος της ανεβάζει παραστάσεις εβδομαδιαίως σε θέατρο αλλά και πηγαίνει και σε πόλεις και σε σχολεία περιοδείες, όταν της ζητηθεί.

- Το μεικτό θεατρικό εργαστήριο του ιάκωβου μυλωνά
- Και το θέατρο κωφών αθηνών
- Η «ARTOGETHER», μεικτή ομάδα ατόμων με και χωρίς αναπηρία
- Η «smouth», μουσικοθεατρική ομάδα, η οποία εστιάζει στην δυνατότητα προσβασιμότητας από όλους τους πολίτες στις εφαρμοσμένες τέχνες,
- Η «ΚΥΜΑ», συμπεριληπτική ομάδα με θεατρική και εκπαιδευτική κατεύθυνση,
- Η «χορός και σκέψη», με έδρα την θεσσαλονίκη, η οποία προάγει την συμπερίληψη στις τέχνες,
- Η ομάδα του «Κ.Ε.Α./Α.Μ.Ε.Α.», Ερασιτεχνική ομάδα ατόμων με αναπηρία,
- Η «music& art 4all», με εξειδικευμένα προγράμματα για αμεα
- Τα σχολεία κωφών μαθητών αργυρούπολης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σπανού Δ. (2020), *Διερεύνηση των αντιλήψεων υπηρετούντων και μελλοντικών εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη συμβολή της θεατρικής αγωγής στο δημοτικό σχολείο,* Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
2. Θεολόγη Β. (2019), *Θεατρική αγωγή και ειδική εκπαίδευση,* Πανεπιστήμιο Αιγαίου
3. Καρυοφύλλη Α. (2019), *Η επίδραση της θεατρικής αγωγής στις κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες παιδιών με νοητική αναπηρία και Δ.Α.Φ,* Ε.Κ.Π.Α.
4. Σπανάκη Ε. (2014), *Επίδραση ψυχοκινητικής αγωγής με στοιχεία θεατρικού παιχνιδιού σε νήπια με η χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,* Πανεπιστήμιο Πατρών